

TAMPEREEN SEUDUN AMMATTIOPISTO

TYÖSSÄOPPIMISEN JA AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖN ARVIOINTILOMAKE / MIELENTERVEYS JA PÄIHDETYÖ
(Opetussuunnitelmaperusteinen koulutus)

Oppilaitos: _____

Opiskelija: _____ Ryhmätunnus: _____

Työssäoppimispaikka: _____

Näyttöpaikka: _____

Työssäoppimisen ajankohta ja jakson pituus: _____

Ammattiosaamisen näytön ajankohta: _____

Työpaikkaohjaaja: _____

Opettaja: _____

MIELENTERVEYS JA PÄIHDETYÖN AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- työskennellä sosiaali- ja terveysalan arvoperustan, säädösten, määräysten, toimintaperiaatteiden ja hoitosuositusten mukaan
- edistää toiminnallaan mielenterveyttä ja päihteettömyyttä, ehkäistä osaltaan ongelmien syntymistä sekä vahvistaa mielenterveys- ja päihdeasiakkaan asemaa
- arvioida mielenterveys- ja päihdeasiakkaan toimintakykyisyyttä, päivittäisistä toiminnoista selviytymistä ja avun tarvetta
- laatia, toteuttaa ja arvioida mielenterveys- ja päihdeasiakkaan hoito-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelman
- edistää mielenterveys- ja päihdeasiakkaan terveyttä ja elämänhallintaa sekä ehkäistä turvallisuutta uhkaavia tekijöitä
- toteuttaa eri-ikäisten mielenterveys- ja päihdetyön hoito- ja kuntoutusmenetelmiä erilaisissa toimintaympäristöissä
- toteuttaa ja ohjata mielenterveys- ja päihdeasiakkaan lääkehoitoa
- huolehtia omasta terveydestään, työturvallisuudestaan ja -hyvinvoinnistaan
- ergonomisen toiminnan
- hyödyntää kielitaitoaan asiakaspalvelussa
- suunnitella oman osaamisensa tuotteistamista
- toimia ammattietiikkaa noudattaen
- kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella ja arvioida omaa osaamistaan

MIELENTERVEYS JA PÄIHDETYÖN TYÖSSÄOPPIMISEN JA AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖN ARVIOINNIN KOHTEET JA ARVIOINTIKRITEERIT

1. Työprosessin hallinta				
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Mielenterveysasiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan hoidon tai kuntoutuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi				
1.1.	arvioi eri-ikäisen ja taustaltaan erilaisen mielenterveysasiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan toimintakykyisyyttä ja päivittäisestä toiminnasta selviytymistä sekä avun tarvetta yhdessä asiakkaan tai potilaan sekä hänen läheistensä ja työryhmän kanssa.	arvioi eri-ikäisen ja taustaltaan erilaisen mielenterveysasiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan toimintakykyisyyttä ja päivittäisestä toiminnasta selviytymistä sekä avun tarvetta yhdessä asiakkaan, hänen läheistensä ja työryhmän kanssa. Ottaa huomioon asiakkaan tai potilaan biopsykososiaalisen kokonaisuuden.	arvioi monipuolisesti ja perustellen eri-ikäisen ja taustaltaan erilaisen mielenterveysasiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan toimintakykyisyyttä ja päivittäisestä toiminnasta selviytymistä sekä avun tarvetta yhdessä asiakkaan, hänen läheistensä ja työryhmän kanssa. Ottaa huomioon asiakkaan tai potilaan biopsykososiaalisen kokonaisuuden.	
1.2.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan hoidon, palvelun ja kuntoutuksen tarpeita sekä laatii työryhmän jäsenenä suunnitelman, jonka toteuttaa ja arvioi.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan hoidon, palvelun ja kuntoutuksen tarpeita ja laatii työryhmän jäsenenä suunnitelman, jonka toteuttaa ja arvioi vastuullisesti	tunnistaa yksilöllisesti asiakkaan tai potilaan hoidon, palvelun ja kuntoutuksen tarpeita ja laatii työryhmän jäsenenä suunnitelman, jonka toteuttaa ja arvioi vastuullisesti ja omaaloitteisesti.	
Taloudellinen ja laadukas toimiminen				
1.3.	vastaa omalta osaltaan työryhmän tukevana asiakas- tai potilasasiakirjoista niin, että mielenterveys- ja päihdetyön laatu sekä asiakkaan tai potilaan ja työntekijän oikeusturva toteutuvat.	vastaa omalta osaltaan työryhmän jäsenenä asiakas- tai potilasasiakirjoista niin, että mielenterveys- ja päihdetyön laatu sekä asiakkaan tai potilaan ja työntekijän oikeusturva toteutuvat.	vastaa omalta osaltaan sujuvasti asiakas- tai potilasasiakirjoista niin, että mielenterveys- ja päihdetyön laatu sekä asiakkaan tai potilaan ja työntekijän oikeusturva toteutuvat.	
1.4.	työskentelee työryhmässä kustannustietoisesti ja toimintaympäristön laatusuositusten mukaisesti.	työskentelee kustannustietoisesti ja toimii toimintaympäristön laatusuositusten mukaisesti.	työskentelee kustannus-tietoisesti ja toimintaympäristön laatusuositusten mukaisesti sekä arvioi ja kehittää hoito- ja huolenpito-työn laatua tekemällä kehittämissuhteita.	
Osaamisen tuotteistamisen suunnittelu				
1.5.	suunnittelee ohjattuna osaamisen tuotteistamista.	suunnittelee ja selvittää työssään oman osaamisensa tuotteistamismahdollisuuksia.	suunnittelee ja kehittää aktiivisesti yrittäjyysvalmiuksiaan. Arvioi realistisesti oman osaamisensa tuotteistamismahdollisuuksia.	

Arviointikohteet:	Arviointikriteerit yleisellä tasolla:	
<p>Työprosessin hallinta</p> <p>Arvioidaan oman työn suunnittelua, työsuorituksen arviointia ja oman toiminnan kehittämistä.</p> <p>Arvioidaan työkokonaisuuden toteuttamista, itsenäisyyttä ja vastuullisuutta.</p>	<p>T1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta • arvioi työnsä onnistumista • toimii tutuissa työtehtävissä • työskentelee siten, että työn lopputulos on hyväksyttävissä työn suunnitelman tai laatu- tavoitteiden mukaisesti • tarvitsee työvaiheissa etenemisessä ajoittaista ohjausta • noudattaa työohjeita, työaikoja, sopimuksia sekä neuvottelee poikkeamista.
	<p>H2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee oman työnsä • arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa ja selviytyy uusista ja muuttuvista tilanteista oma-aloitteisesti • ottaa huomioon työskentelyssään työnsä kokonaisuuden (esim. mistä alkaa, mihin päättää ja mitä välineitä ym. työssä tarvitaan) • työskentelee siten, että työn lopputulos sisältää työtehtävän erityisvaatimuksia • etenee sujuvasti työvaiheesta toiseen • tekee annetut tehtävät omatoimisesti ja huolehtii työtehtävistään alusta loppuun ja vastaa omasta työosuudestaan.
	<p>K3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia töitä ja tehtäviä • arvioi työnsä onnistumista, perustelee arviotaan ja arvioi sekä kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään • ottaa huomioon työnsä kokonaisuuden, toimintaympäristön oman työnsä osana sitä • työskentelee työpaikan erityisvaatimusten mukaisesti siten, että työn lopputulos on tavoitteiden mukainen • etenee työssään järjestelmällisesti ja sujuvasti sovittaen työnsä työympäristön muuhun toimintaan • tekee omalla vastuualueellaan omatoimisesti muitakin kuin annettuja työtehtäviä.

Arvosana: _____

Perustelut arvosanalle: _____

---

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta				
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Mielenterveys- ja päihdetyön hoito- ja kuntoutusmenetelmien käyttäminen erilaisissa toimintaympäristöissä				
2.1.	tukee terveyttä ja hyvinvointia edistävasti asiakkaan tai potilaan elämönhallintaa ja selviytymistä päivittäisissä toiminnoissa (esim. elinympäristö, ravitsemus, hygienia, harrastukset, liikunta, lepo, median hyödyntäminen).	tukee voimavaralähtöisesti ja terveyttä sekä hyvinvointia edistävasti asiakkaan tai potilaan elämönhallintaa, osallisuutta ja selviytymistä päivittäisissä toiminnoissa.	tukee voimavaralähtöisesti ja terveyttä sekä hyvinvointia edistävasti asiakkaan tai potilaan elämönhallintaa, osallisuutta ja selviytymistä päivittäisissä toiminnoissa. Työskentelee yksilöllisesti ja vastuullisesti.	
2.2.	tukee mielenterveys-asiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan turvallisuutta, sosiaalisia taitoja ja suhteita.	tukee mielenterveys-asiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan turvallisuutta, sosiaalisia taitoja ja suhteita siten, että ottaa huomioon myös lähiverkoston.	tukee yksilöllisesti, luovasti ja aktiivisesti mielenterveysasiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan turvallisuutta, sosiaalisia taitoja ja suhteita siten, että ottaa huomioon myös lähiverkoston.	
2.3.	aloittaa, ylläpitää ja lopettaa yhteistyö- tai hoitosuhteen mielenterveysasiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan kanssa.	aloittaa, ylläpitää ja lopettaa vastuullisesti yhteistyö- tai hoito-suhteen mielenterveysasiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan kanssa.	toimii aktiivisesti ja vastuullisesti aloittaessaan, ylläpitäessään ja lopettaessaan yksilöllisen yhteistyö- tai hoitosuhteen mielenterveysasiakkaan tai -potilaan tai päihdeasiakkaan kanssa.	
2.4.	suunnittelee ja ohjaa työryhmän tukemana hoidollisia ja kuntouttavia ryhmätoimintoja.	suunnittelee ja ohjaa hoidollisia ja kuntouttavia ryhmätoimintoja.	suunnittelee ja ohjaa luovasti hoidollisia ja kuntouttavia ryhmätoimintoja.	
2.5.	tiedottaa ja dokumentoi havaintojaan sekä omaa toimintaansa.	tiedottaa ja dokumentoi aktiivisesti havaintojaan sekä omaa toimintaansa.	tiedottaa ja dokumentoi monipuolisesti ja aktiivisesti havaintojaan sekä omaa toimintaansa.	
2.6.	hyödyntää työnohjauksellisia ohjeita.	hakeutuu työnohjauksellisiin keskusteluihin ja hyödyntää niitä työssään.	hakeutuu aktiivisesti työnohjauksellisiin keskusteluihin ja hyödyntää niitä ammatillisen ja persoonallisen kasvunsa kehittämisessä.	
2.7.	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeit oikein ja turvallisesti, ohjaa työryhmän tukemana asiakasta tai potilasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa.	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeit oikein ja turvallisesti, ohjaa asiakasta tai potilasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa.	käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeit oikein ja turvallisesti, ohjaa vastuuntuntoisesti asiakasta tai potilasta ja hänen läheisiään lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä, hävittämisessä ja lääkemääräysten uusimisessa.	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Mielenterveys- ja päihdetyön hoito- ja kuntoutusmenetelmien käyttäminen erilaisissa toimintaympäristöissä				
2.8.	tarkkailee työryhmän tukemana lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tekee yhteistyötä potilaan tai asiakkaan kanssa tunnistaakseen yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia, joista tiedottaa työryhmälle.	tarkkailee lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tekee yhteistyötä potilaan tai asiakkaan kanssa tunnistaakseen yleisimpiä haitta- ja sivuvaikutuksia ja tiedottaa havainnoistaan työryhmälle.	Tarkkailee lääkkeiden vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia sekä tekee yhteistyötä potilaan tai asiakkaan kanssa tunnistaakseen yleisimmät haitta- ja sivuvaikutukset ja tiedottaa itsenäisesti suullisesti ja kirjallisesti havainnoistaan työryhmälle.	
2.9.	toimii kestävän kehityksen periaatteiden suuntaisesti.	toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	toimii itsenäisesti kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	

Arviointikohteet:	Arviointikriteerit yleisellä tasolla:	
Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta Arvioidaan työtehtävään ja työympäristöön soveltuvan työmenetelmän ja välineiden sekä materiaalien valintaa ja käyttöä	T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tavallisimpien menetelmien, välineiden ja materiaalien käytön perustana olevaa tietoa toistuvissa työtilanteissa (eli ne menetelmät, välineet ja materiaalit, jotka on määritelty kohteessa 2), mutta tarvitsee ohjausta tiedon hankinnassa ja soveltamisessa.
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää työhönsä liittyviä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja omatoimisesti työtilanteissa
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti vaihtelevissa työtehtävissä

Arvosana: _____

Perustelut arvosanalle: _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta				
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Mielenterveys- tai päihdeasiakkaan hoitoa ja kuntoutusta koskevan tiedon hallinta				
3.1.	hyödyntää työssään tietoa mielenterveys- ja päihdetyön palvelujärjestelmästä, säädöksistä, säännöksistä ja hoitosuosituksista.	perustelee toimintaansa tiedolla mielenterveys- ja päihdetyön palvelujärjestelmästä, säädöksistä, säännöksistä ja hoitosuosituksista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla mielenterveys- ja päihdetyön palvelujärjestelmästä, säädöksistä, säännöksistä ja hoitosuosituksista.	
3.2.	tunnistaa omasta yhteistyö- tai hoitosuhteestaan sen erityispiirteitä ja siihen vaikuttavia tekijöitä (empatia, transferenssi, vastatransferenssi, distanssi, vastarinta, luottamus, kuuntelu, persoonallisuuden rakenne ja toiminta).	tunnistaa keskeiset erityispiirteet yhteistyö- tai hoitosuhteestaan ja siihen vaikuttavat tekijät.	pohtii ja perustelee yhteistyö- tai hoitosuhteensa erityispiirteitä ja siihen vaikuttavia tekijöitä.	
3.3.	hyödyntää työssään tietoa hoidollisista ja kuntouttavista ryhmistä ja luovan toiminnan menetelmistä.	perustelee toimintaansa tiedolla hoidollisista ja kuntouttavista ryhmistä, luovan toiminnan menetelmistä ja ryhmän toimintaan vaikuttavista tekijöistä.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla ryhmän toimintaan vaikuttavista tekijöistä, erilaisista hoidollisista ja kuntouttavista ryhmistä ja luovan toiminnan menetelmistä ja niiden hoidollisesta merkityksestä.	
3.4.	hyödyntää työssään tietoa eri kulttuureista ja monikulttuurisuudesta sekä median mahdollisuuksista ja uhkista.	perustelee toimintaansa tiedolla erilaisista kulttuureista ja monikulttuurisuudesta. Hyödyntää työssään tietoa median mahdollisuuksista ja uhkista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla erilaisista kulttuureista ja monikulttuurisuudesta. Hyödyntää työssään monipuolisesti tietoa median uhkista ja mahdollisuuksista.	
3.5.	hyödyntää työssään tietoa eri-ikäisten psyykkisistä häiriöistä, sairauksista, persoonallisuushäiriöistä, kriiseistä, sosiaalisista ongelmista (ml. syrjäytyneisyydestä, kaltoinkohtelusta, perhe- ja lähisuhdeväkivallasta) sekä päihde- ja riippuvuusongelmista.	perustelee toimintaansa tiedolla eri-ikäisten keskeisistä psyykkisistä häiriöistä, sairauksista, persoonallisuushäiriöistä, kriiseistä, sosiaalisista ongelmista sekä päihde- ja riippuvuusongelmista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedolla eri-ikäisten psyykkisistä häiriöistä, sairauksista, persoonallisuushäiriöistä, kriiseistä, sosiaalisista ongelmista sekä päihde- ja riippuvuusongelmista.	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Mielenterveys- tai päihdeasiakkaan hoitoa ja kuntoutusta koskevan tiedon hallinta				
3.6.	osoittaa tietonsa lääkehoidon eri tehtävissä sairauksista, lääkeaine-ryhmistä, lääkemuo-doista, lääkkeen antotavoista ja lääkkeiden käytön erityispiirteistä mielenterveys- ja päihdetyössä sekä lääkehoitoa ohjaavista säädöksistä.	perustelee toimintaansa lääkehoidon eri tehtävissä tiedoilla sairauksista, lääkeaineryhmistä, lääkemuo-doista, lääkkeen antotavoista ja lääkkeidenkäytön erityispiirteistä sekä väärinkäytön ilmi-öistä mielenterveys- ja päihdetyössä sekä lääkehoitoa ohjaavista säädöksistä.	perustelee laajasti ja monipuolisesti toimintaansa lääkehoidon eri tehtävissä tiedoilla sairauksista, lääkeaineryhmistä, lääkemuo-doista, lääkkeen antotavoista ja lääkkeidenkäytön erityispiirteistä sekä väärinkäytön ilmiöistä mielenterveys- ja päihdetyössä sekä lääkehoitoa ohjaavista säädöksistä.	
Yrittäjyyttä ja osaamisen tuotteistamista koskevan tiedon hallinta				
3.7.	hyödyntää ohjattuna työssään tietoa mielenterveys- ja päihdetyön yrittäjyydestä, osaamisen tuotteistamisesta ja sisäisen yrittäjyyden merkityksestä	hyödyntää työssään tietoa mielenterveys- ja päihdetyön yrittäjyydestä ja osaamisensa tuotteistamisesta ja toimii sisäisen yrittäjyyden periaatteiden mukaan.	hyödyntää monipuolisesti työssään tietoa mielenterveys- ja päihdetyön yrittäjyydestä ja osaamisensa tuotteistamisesta ja toimii sisäisen yrittäjyyden periaatteiden mukaan.	
Työehtosopimusta, työnhakuasiakirjoja ja työsopimusta koskevan tiedon hallinta				
3.8.	osoittaa työssään tietonsa lähihoitajan työhön liittyvistä työehtosopimuksen mukaisista oikeuksista ja velvollisuuksista sekä työnhakuasiakirjojen ja työsopimuksen laadinnasta.	perustelee toimintaansa lähihoitajan työtä määrittelevillä työehtosopimuksen oikeuksilla ja velvollisuuksilla. Osoittaa työssään tietonsa työnhakuasiakirjojen ja työsopimuksen laadinnasta.	perustelee monipuolisesti toimintaansa lähihoitajan työtä määrittelevillä työehtosopimuksen oikeuksilla ja velvollisuuksilla. Osoittaa työssään tietonsa työnhakuasiakirjojen ja työsopimuksen laadinnasta.	

	Kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa. Alakohtainen kielitaidon hallinta suomenkielisillä		
3.9.	palvelee asiakkaita ja potilaita suomen kielellä ja selviytyy auttavasti palvelutilanteesta ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä.	palvelee asiakkaita ja potilaita suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä.	palvelee asiakkaita ja potilaita suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen joustavasti ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä.
	Kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelu Alakohtainen kielitaidon hallinta ruotsinkielisillä		
3.10.	palvelee asiakkaita tai potilaita ruotsin ja suomen kielellä ja selviytyy auttavasti palvelutilanteesta yhdellä vieraalla kielellä.	palvelee asiakkaita tai potilaita ruotsin ja suomen kielellä sekä hoitaa palvelutilanteen yhdellä vieraalla kielellä.	palvelee asiakkaita tai potilaita ruotsin ja suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen joustavasti yhdellä vieraalla kielellä.
	Kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa. Alakohtainen kielitaidon hallinta muunkielisillä		
3.11.	hoitaa palvelutilanteen suomen tai ruotsin kielellä sekä selviytyy auttavasti palvelutilanteesta yhdellä muulla kielellä.	hoitaa palvelutilanteen suomen tai ruotsin kielellä sekä yhdellä vieraalla kielellä ja selviytyy auttavasti toisella kotimaisella kielellä.	palvelee asiakkaita tai potilaita suomen tai ruotsin kielellä sekä hoitaa palvelutilanteen joustavasti toisella kotimaisella kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä.
	Kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa. Alakohtainen kielitaidon hallinta vieraskielisessä koulutuksessa		
3.12.	hoitaa palvelutilanteen koulutuskielen lisäksi suomen tai ruotsin kielellä sekä auttaa palvelutilanteessa asiakkaan eteenpäin yhdellä muulla kielellä	hoitaa palvelutilanteen koulutuskielen lisäksi suomen tai ruotsin kielellä sekä yhdellä muulla kielellä	palvelee asiakkaita tai potilaita koulutuskielen lisäksi suomen tai ruotsin kielellä sekä hoitaa palvelutilanteen joustavasti yhdellä muulla kielellä.

Arviointikohteet:	Arviointikriteerit yleisellä tasolla:	
Työn perustana olevan tiedon hallinta	T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tavallisimpien menetelmien, välineiden ja materiaalien käytön perustana olevaa tietoa toistuvissa työtilanteissa (eli ne menetelmät, välineet ja materiaalit, jotka on määritelty kohteessa 2), mutta tarvitsee ohjausta tiedon hankinnassa ja soveltamisessa.
Arvioidaan työssä tarvittavan tiedon hallintaa ja soveltamista	H2	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii ja käyttää työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti.
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii ja käyttää itsenäisesti tietoa työssään vaihtelevissa työtilanteissa ja perustelee työhön liittyviä ratkaisujaan hankkimansa tiedon pohjalta.

Arvosana: _____

Perustelut arvosanalle: _____

---

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot				
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Oppiminen ja ongelmanratkaisu				
4.1.	ottaa vastaan ja antaa asiallisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella ja arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan	ottaa vastaan ja antaa asiallisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella ja arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan. Pyytää tarvittaessa ohjausta.	hankkii, jäsentää ja arvioi tietoa sekä soveltaa aiemmin opittua muuttuvissa työtilanteissa, tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittymistarpeitaan. Antaa palautetta esittäen rakentavia ratkaisuvaihtoehtoja ja pyytää ohjausta tarvittaessa.	
4.2.	tekee työhönsä liittyviä valintoja ja päätöksiä sekä ratkaisee ongelmia.	tekee itsenäisesti työhönsä liittyviä päätöksiä ja ratkaisee ongelmia sekä hankkii lisätietoa ratkaisuilleen	tekee itsenäisesti työhönsä liittyviä päätöksiä ja ratkaisee ongelmia. Perustelee toimintaansa ammatillisilla tiedoilla ja hankkii tarvittaessa lisätietoa.	
4.3.	työskentelee suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti sekä toimii annettujen ohjeiden mukaisesti työryhmän jäsenenä.	työskentelee suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti taitojaan soveltaen ja toimii joustavasti päivittäin toistuvissa tilanteissa.	työskentelee suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti taitojaan soveltaen ja toimii tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti muuttuvissa tilanteissa.	
Vuorovaikutus ja yhteistyö				
4.4.	kohtaa asiakkaan tai potilaan asiallisesti ja toimii vastuullisesti työryhmässä.	kohtaa asiakkaan tai potilaan ammatillisesti ja edistää asiakkaan tai potilaan hyvinvointia vuorovaikutuksellisin keinoin sekä toimii vastuullisesti ja yhteistyökykyisesti.	kohtaa asiakkaan tai potilaan ammatillisesti ja edistää asiakkaan tai potilaan hyvinvointia oma-aloitteisesti ja yksinöllisesti vuorovaikutuksellisin keinoin. Saa työstään asiakkailta tai potilailta ja heidän läheisiltään hyvää palautetta.	
4.5.	ilmaisee itseään ymmärrettävästi ja asiallisesti sekä suullisesti että kirjallisesti.	ilmaisee itseään asianmukaisesti ja selkeästi sekä suullisesti että kirjallisesti.	ilmaisee itseään ammatillisesti sekä suullisesti että kirjallisesti	
4.6.	toimii moniammatillisen yhteistyöryhmän periaatteiden mukaisesti	toimii moniammatillisessa yhteistyössä muiden alansa toimijoiden kanssa ja hyödyntää työssään saamansa palautetta.	tekee moniammatillista yhteistyötä ja toimii ratkaisukeskeisesti asiakkaan tai potilaan verkostoon kuuluvien henkilöiden kanssa hyödyntäen saamansa palautteen.	
Ammattietiikka				
4.7.	työskentelee sosiaali- ja terveydenhuollon arvoperustan, säädösten, määräysten ja toimintaperiaatteiden mukaisesti.	toimii sosiaali- ja terveydenhuollon arvoperustan, säädösten, määräysten ja toimintaperiaatteiden mukaisesti ja perustelee toimintansa niillä.	toimii sosiaali- ja terveydenhuollon arvoperustan, säädösten, määräysten ja toimintaperiaatteiden mukaisesti ja perustelee niillä laaja-alaisesti toimintansa.	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky				
4.8.	noudattaa työpaikan työhyvinvointi ja -suojeluohjeita ja sähkö- ja paloturvallisuusohjeita.	noudattaa työpaikan työhyvinvointi ja -suojeluohjeita ja sähkö- ja paloturvallisuusohjeita. Torjuu työn aiheuttamia terveysvaaroja ja -haittoja ja ylläpitää omalta osaltaan hyvää ilmapiiriä työpaikalla.	noudattaa työpaikan työhyvinvointi ja -suojeluohjeita ja sähkö- ja paloturvallisuusohjeita. Torjuu työn aiheuttamia terveysvaaroja ja -haittoja. Ehkäisee ennalta työn aiheuttamia riskitekijöitä sekä ylläpitää omalta osaltaan hyvää ilmapiiriä työpaikalla sekä tunnistaa siihen haitallisesti vaikuttavia tekijöitä.	
4.9.	huolehtii omasta terveydestään, työkyvystään, -turvallisuudestaan ja työhyvinvoinnistaan.	huolehtii omasta terveydestään ja edistää omaa terveyttään ja työhyvinvointiaan	huolehtii omasta terveydestään ja edistää omaa terveyttään ja työhyvinvointiaan sekä perustelee niiden merkityksen.	
4.10.	kohtaa työryhmän jäsenenä haasteellisesti käyttäytyviä (ml. perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhka) potilaita tai asiakkaita ja tietää työyhteisön toimintaperiaatteet.	kohtaa haasteellisesti käyttäytyviä (ml. perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhka) potilaita tai asiakkaita ja soveltaa työyhteisön toimintaperiaatteita.	ennaltaehkäisee haasteellisia tilanteita sekä kohtaa haasteellisesti käyttäytyviä (ml. perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhka) potilaita tai asiakkaita ja soveltaa työyhteisön toimintaperiaatteita.	
4.11.	antaa ensiavun ja peruselvytyksen.	antaa ensiavun ja peruselvytyksen.	antaa ensiavun ja peruselvytyksen.	

Arviointikohteet:	Arviointikriteerit yleisellä tasolla:	
Oppiminen ja ongelman ratkaisu Arvioidaan omaa osaamista työn tekijänä ja työn kehittämistä, ongelmien ratkaisemista sekä valintojen ja päätösten tekemistä	T1	<ul style="list-style-type: none"> • hakee ohjattuna tietoa • suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta • arvioi työnsä onnistumista • selviytyy tutuista tilanteista, mutta muuttuvissa ja valintatilanteissa tarvitsee ohjausta ja tukea
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • hakee tietoa ohjeiden mukaan • suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa • ottaa vastaan palautetta ja toimii palautteen mukaisesti • selviytyy muuttuvista ja valintatilanteista oma-aloitteisesti
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • hakee itsenäisesti tietoa • suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi osaamistaan ja työnsä onnistumista sekä perustelee arviotaan • arvioi ja kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään • kehittää toimintaansa saamansa palautteen pohjalta • toimii erilaisissa tilanteissa itsenäisesti, tilanteeseen sopivasti ja löytää toiminnalleen vaihtoehtoisia toimintatapoja
Vuorovaikutus ja yhteistyö Arvioidaan toimintaa vuorovaikutustilanteissa ja yhteistyökykyä.	T1	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan omassa oppimis- ja työyhteisössään • tekee työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii tutussa työyhteisössä ja ryhmässä ja pyytää tarvitessaan apua muilta
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii tilanteen vaatimalla tavalla omassa oppimis- ja työyhteisössään erilaisissa vuorovaikutus- tilanteissa • tekee omatoimisesti työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät • toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja • toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa työyhteisön ja ryhmän jäsenenä • tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työn- tekijän

Ammattietiikka Arvioidaan toimintaa ammattietiikan, ammatin arvo-perustan ja tehtyjen sopimusten mukaisesti.	T1	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa annettuja eettisiä ohjeita ja aikatauluja
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Arvioidaan terveyttä ylläpitävää ja turvallista toimintaa sekä toiminta- kyvyn ylläpitoa.	T1	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille • varmistaa turvallisuuden ohjeiden mukaisesti • käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä • työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti oikein.
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden • varmistaa turvallisuuden • käyttää turvallisesti suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä • työskentelee ergonomisesti oikein
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja • noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden • varmistaa turvallisuuden ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä • käyttää turvallisesti suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä • käyttää turvallisista, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian

Arvosana: _____

Perustelut arvosanalle: _____
